

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1134/2020
28.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела лажно представљање из члана 329. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Лошонц Давида, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сенти ЗК број 443/19 од 02.03.2020. године и Вишег суда у Суботици Кж1 број 63/20 од 07.07.2020. године, у седници већа одржаној дана 28. октобра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНИМ УСВАЈАЊЕМ захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Лошонц Давида, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** правноснажне пресуде Основног суда у Сенти ЗК број 443/19 од 02.03.2020. године и Вишег суда у Суботици Кж1 број 63/20 од 07.07.2020. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у првостепеној пресуди,

- на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку,

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Што је:

- Дана 18.03.2018. године, око 01,00 часа, у Сенти, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела и хтео његово извршење, свестан да је његово дело забрањено, у близини аутобуске станице пришао оштећенима ББ и ВВ које су се кретале улицом ... од угоститељског објекта „ГГ“ ка угоститељском објекту „ДД“, те им се обратио на мађарском језику говорећи да је полицијски службеник и да жели да их легитимише, а затим их је претресао повлачећи руке по њиховим телима наводно тражећи опојну дрогу, те је том приликом под условима из члана 178. став 1. Кривичног законика извршио полну радњу тако што је оштећену ББ ухватио у пределу полног органа, након чега је, када га је именована оштећена упитала одакле му право да то

уради, рекао истој да пође са њим до његовог службеног возила како би дрегером проверио количину алкохола у њеној крви, док је од оштећене ВВ затражио да остане на назначеном месту, што је ова и учинила, да би потом са оштећеном ББ кренуо наводно до његовог возила ... када га је оштећена упитала шта жели од ње, рекао да она то врло добро зна и том приликом је поново ухватио у пределу полног органа ... “

- чиме би извршио кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ,

Док окривљеног АА за кривично дело лажно представљање из члана 329. став 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, применом одредаба чланова 4., 42., 45. и 54. Кривичног законика, ОСУЂУЈЕ на казну затвора у трајању од 3 (три) месеца.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Лошонц Давида, поднет против наведених правноснажних пресуда, одбија се као неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Трошкови кривичног поступка у односу на кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. Кривичног законика падају на терет буџетских средстава суда, сходно одредби члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Сенти ЗК број 443/19 од 02.03.2020. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела лажно представљање из члана 329. став 1. КЗ у стицају са кривичним делом недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, па пошто су му претходно утврђене појединачне казне за свако од извршених кривичних дела, и то за кривично дело из члана 329. став 1. КЗ казна затвора у трајању од 3 месеца, а за кривично дело из члана 182. став 1. КЗ казна затвора у трајању од 10 месеци, окривљеном је на основу одредаба чланова 64., 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 1 године и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року провере од 3 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, на основу члана 264. став 1. ЗКП окривљени је обавезан да на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Суботици Кж1 број 63/20 од 07.07.2020. године, усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Сенти, пресуда Основног суда у Сенти К број 443/19 од 02.03.2020. године преиначена је само у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Виши суд у Суботици окривљеног АА, задржавајући као правилно утврђене казне затвора у трајању од 3 месеца за кривично дело лажно представљање из члана 329. став 1. КЗ и од 10 месеци за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, осудио на

јединствену казну затвора у трајању од 1 године, док је жалба браниоца окривљеног АА одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Лошонц Давид, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП (која је у уводу захтева погрешно означена као повреда из члана 439. тачка 2) ЗКП), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и утврдити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, или да побијане пресуде укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење, пред измењеним већем.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је основан у делу у којем се односи на повреду Кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП неоснован.

По оцени овога суда, основано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП по питању да ли је дело за које је окривљени оптужен и побијаним пресудама оглашен кривим (из члана 182. став 1. КЗ) кривично дело по закону.

Одредбом члана 182. став 1. КЗ прописано је да, ко под условима из члана 178. став 1. и 2., 179. став 1. 180. став 1. и 181. став 1. то 3. КЗ изврши неку другу полну радњу, казниће се новчаном казном или затвором до 3 године.

Према изреци првостепене пресуде, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, јер је, представљајући се лажно као службено лице – полицијски службеник, пришао оштећенима ББ и ВВ, а затим их претресао повлачећи руке по њиховим телима наводно тражећи опојну дрогу, те је том приликом под условима из члана 178. став 1. КЗ извршио другу полну радњу тако што је оштећену ББ ухватио у пределу полног органа, након чега је, када га је оштећена упитала одакле му право да то уради, рекао истој да пође са њим до његовог службеног возила како би дрегером проверио количину алкохола у њеној крви, а када га је оштећена упитала шта жели од ње, рекао да она то врло добро зна и том приликом је поново ухватио у пределу полног органа.

Одредбом члана 178. став 1. КЗ прописано је да, ко принуди другог на обљубу или са њом изједначен чин употребом силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело тог или њему блиског лица, казниће се затвором од 5 до 12 година.

Дакле, за постојање кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, а извршеног под условима из члана 178. став 1. КЗ, како је то утврђено изреком правноснажне пресуде, неопходно је да су недозвољене полне радње извршене употребом силе или претњом да ће се напасти на живот или тело тог или њему блиског лица.

У изреци првостепене пресуде, није наведено да је предметно кривично дело окривљени извршио употребом силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело оштећене или њој блиског лица, а што у конкретном случају представља законско обележје кривичног дела из члана 182. став 1. КЗ, због ког је окривљени и оглашен кривим, већ је наведено да је дело извршено под условима из члана 178. став 1. КЗ, без да је коришћење силе или претње описано.

Како изрека првостепене пресуде не садржи законско обележје кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, то је првостепени суд, по правилној примени кривичног закона, морао окривљеног ослободити од оптужбе за ово кривично дело, па како то није учинио, већ је окривљеног огласио кривим за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, иако се у радњама окривљеног не стичу сви битни елементи нужни за постојање овог кривичног дела, то је првостепеном пресудом, на штету окривљеног, учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а другостепени суд се није бавио питањима примене кривичног закона, крећући се у границама разлога за изјављивање жалбе браниоца окривљеног.

С тога је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у овом делу и побијане пресуде преиначио на основу члана 423. тачка 1) ЗКП тако што је окривљеног ослободио од оптужбе за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, те на основу члана 265. став 1. ЗКП одредио да трошкови кривичног поступка у односу на ово кривично дело падају на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд је окривљеног АА за кривично дело лажно представљање из члана 329. став 1. Кривичног законика, за које је такође оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од 3 месеца, налазећи да овако одмерена казна одговара тежини извршеног кривичног дела и степену кривице окривљеног, као и олакшавајућим и отежавајућим околностима утврђеним у редовном поступку, те да ће се истом постићи сврха кажњавања из члана 42. КЗ.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП одбијен је као неоснован.

У вези са овом повредом закона, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да су нижестепене пресуде засноване на незаконито прибављеним доказима - на записнику о препознавању окривљеног пред Полицијском управом Кикинда – Полицијска станица у Сенти КУ број 839/18 од 30.03.2018. године, без ког доказа према ставу браниоца не би била донета осуђујућа пресуда.

Изложени наводи захтева су, по оцени овога суда, неосновани.

Ово с тога што је, према стању у списима, препознавање окривљеног извршено у посебној просторији, где је сведок ББ најпре описала окривљеног, након чега је извршена радња препознавања на тај начин што је у просторију за препознавање уведено 5 лица тако што је окривљени постављен на позицију број 3, при чему је сведок ББ изјавила да са 90% вероватноће препознаје окривљеног као учиниоца кривичног дела.

Дакле, препознавање окривљеног АА у конкретном случају извршено је у свему у складу са одредбама члана 90. ЗКП и члана 100. ЗКП, па су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се указује да је правноснажна пресуда заснована на незаконитом доказу и да је донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП оцењени неоснованим.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 423. тачка 1) ЗКП у делу којим је окривљени ослобођен од оптужбе, те на основу члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.